

2014-05-21

KOMMUNSTYRELSEN

Vår referens: C Edenbrandt
Direkttel: 040 - 641 14 55
E-post:
Diariernr: KS/KF 2014:74.410
Er referens:

Yttrande över "Regional handlingsplan för klimatanpassning för Skåne 2014"

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen i Skåne har skickat "Regional handlingsplan för klimatanpassning för Skåne 2014" på remiss. Länsstyrelsen i Skånes uppdrag har varit att sammanställa, redovisa och göra jämförelser av det klimatanpassningsarbete som sker på kommunal nivå. Handlingsplanens främsta syfte är att identifiera behov av klimatanpassning och i samråd med berörda aktörer ge vägledning för det fortsatta lokala och regionala klimatanpassningsarbetet.

Länsstyrelsen har under hösten begärt in underlag från kommunerna i form av aktuell information, rapporter, analyser, ställningstaganden och kartor om pågående arbete med klimatanpassning. Utifrån detta har sedan vissa andra analyser gjorts på länsstyrelsen, bland annat hur många byggnader som finns under vissa höjder.

Generella synpunkter

Det är positivt att en regional handlingsplan för klimatanpassning tas fram. Det är ett välbehövligt dokument och kommer förhoppningsvis att leda till större samsyn i frågorna. Några synpunkter finns dock, framför allt kring hur vissa frågor behandlas och vilka aktörer som dokumentet vänder sig till och omfattar.

En av de viktigaste synpunkterna från kommunens sida är avsaknaden i dokumentet av markägarna och lantbruket som den stora och viktiga aktör i klimatanpassningsarbetet som de är. De nämns i slutet mycket översiktligt. Inte alla frågor i klimatanpassningsarbetet går att härleda till planering och en kommun är inte heller nödvändigtvis en stor markägare. Det gör att många av frågorna inte alls behandlas och då faller mellan stolarna. En sådan fråga är markavvattningen. En rubrik finns om dagvatten och markavvattning, ändå handlar det kapitlet inte alls om de ökande flödestoppar som kan förväntas från jordbrukets avvattning i ett förändrat klimat. Markägarna och jordbruket kunde med fördel ha varit med som en viktig aktör i handlingsplanen, bland annat utifrån detta perspektiv. Även om inga tvingande medel finns för deltagande är det viktigt med åtgärder som faktiskt omsluter hela problematiken för att tydliggöra detta för alla parter. Lantbruket i sydvästra Skåne kommer sannolikt

Lomma kommun
234 81 Lomma
Tel 040-641 10 00
Fax 040-641 14 17
E-post kommunstyrelsen@lomma.se
www.lomma.se

AB. 2-3.

att drabbas mycket hårt av översvämningar och det är också ett samhällsproblem och ett problem som drabbar allmänna intressen i allt högre grad i ett förändrat klimat.

En viktig del av kommunernas verksamhet som ingår, men borde få större del och som är mycket utvecklingsbar i dessa frågor är bygglovshandläggningen när det gäller klimatanpassningsfrågor. Här borde staten också ta ett större ansvar kring relevanta lagändringar, handledning mm.

En genomgående brist från den statliga sidan i klimatanpassningsarbetet har varit och är avsaknad av en tydligare hållning kring vilken data och vilka scenarios kommunen (och andra aktörer) bör grunda sina beslut på. Ett ställningstagande med en motivering kring t ex lägsta bygghöjd (från havets medelvattenstånd till golv eller grundläggningshöjd) hade varit bra. Idag lämnas kommunerna att ta dessa ställningstaganden, ofta även åt andra aktörer, vilket bland annat kan leda till rättsosäkerhet och olika möjligheter för olika kommuner på grund av resurstilldelning.

Det hade varit behjälpligt med en mer heltäckande koppling till berörda lagstiftningar. Det saknas bland annat helt en koppling till havsplaneringsfrågorna, vattendirektivet och de marina direktiven i dokumentet. Det skulle också vara bra att lista alla relevanta regionala planer och program som berör eller berörs av frågan.

Ett stort problem är att "naturmiljön" fortsätter att hanteras lättviktigt. Detta är förmodligen ett arv från klimat- och sårbarhetsutredningen från 2007 som i stort lämnade de ekologiska frågorna därhän. Egentligen borde inte heller "naturmiljön" hamna sist i listan varje gång eftersom hanteringen av många av dessa frågor ligger till grund de andra. Betydligt fler övergripande insatser behöver göras i frågan och många ligger på länsstyrelsens bord. Den enda punkt som hanteras (49.) bör omformuleras från att kunna tolkas som att idag befintliga naturvärden måste bevaras även om klimatet inte så medger. Nedan listas några förslag på punkter som åtminstone borde läggas till:

52. Regional samordning av ekologiska korridorer. Ekologiska förflyttningsvägar behöver säkerställas för många arter norrut. Enligt jordbruksverket förflyttas t ex växtzonerna norrut med 1 m/ timme!

53. Utveckla redskap och kunskap kring problemen med inplantering, införsel och växtval av främmande arter i tätorter, strandzoner och som gröda. Detta för att undvika förlust av biologisk mångfald på sikt, möjliga framtida problem med invasiva arter samt plantering av arter som kan förvärra översvämningar (t ex majs) eller inte bidra till de klimatreglerande effekter man vill uppnå lokalt etc.

54. Regionalt och lokalt utvecklade metoder och tekniker för att med hjälp av biologisk mångfald återskapa robustheten mot extrema klimathändelser i tätorter och landsbygd.

55. Klimatanpassade åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP). Utveckla ÅGP så att de har ett innehåll som kan användas även i ett förändrat klimat.

56. Klimatanpassade skötselplaner. Utveckla metodiken för skötselplaner för både kommunala och statliga naturreservat så att de har ett innehåll som kan användas även i ett förändrat klimat.

Specifika synpunkter

På sidan 19 i huvuddokumentet anges en rad utmaningar i erosionsarbetet. Den allra svåraste utmaningen saknas dock, nämligen att skydda kusten och samtidigt bibehålla kustens känsliga ekologi.

AB L.B.

Sidan 26 om mellankommunala samarbeten: Det är bra att lyfta fram vattenrådets möjliga roll i kommande arbete kring klimatanpassning och vattenfrågor. Många har åsikten att medlemmarna i vattenråden representerar för många intressen, men detta är just det som borgar för ett långsiktigt, hållbart och kvalitetsmässigt vattenarbete. Med fördel skulle man under denna rubrik också kunna ha fler exempel på mellankommunala samarbeten i frågan, t ex Sydsvatten m fl.

På sidan 12 i kartbilaga 2 anges ytor som är detaljplanelagda med potentiella översvänningsområden respektive riskområden. Det är underförstått att detaljplan är det samma som område för bebyggelse. Detta blir missvisande för Lommas del eftersom en del av detaljplanerna är gjorda för att hindra exploatering på vissa platser. Då kommunens möjlighet att hindra ny bebyggelse utanför detaljplan är begränsad är det av stor vikt att detaljplanelägga riskområden. Bland annat är en mycket stor yta planlagd som golfbana. Detta bör kommenteras, annars blir analysen lidande.

Samma karta visar också hur många byggnader som hamnar under 1,5 m.ö.h. respektive 3 m.ö.h. Metoden som använts för denna analys är otydlig, men gissningsvis är det mycket grov höjddata som använts. Det är också otydligt vad denna analys syftar till. Lomma kommun har egna analyser med bättre och noggrannare dataunderlag som visar andra resultat.

I övrigt (förutom vad som sägs om sidan 26 ovan) ställer sig Lomma kommun bakom yttrandet från Sydsvatten.

Anders Bergarn
kommunstyrelsens ordförande

Jan Sohlmér
kommundirektör

AB. L.3.